

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

november 7 • 2017

Kejsarligt godkännande av ryska mynt 1796

Sedlarna på slottet –

Slott som dekoration på sedlar

Träpolletter från järnbruket i Seglingsberg

SNF:s årsmöte 2017 i Norrköping

30 kronor

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

presenteras även på Svenska Numismatiska Föreningens hemsida
www.numismatik.se

Den tryckta tidskriften kommer ut första veckan i februari – maj, september – december.
På hemsidan kan man sedan ta del av SNT i lågupplöst pdf-format.

ANNONSPRISER

1/12 sida
47 × 50
mm
250 kr

1/8 sida
72 × 50
mm
350 kr

1/6 sida
47 × 105
mm
400 kr

1/4 sida
72 × 105
mm
600 kr

1/2 sida
151 × 105
mm
1 200 kr

1/1 helsida
151 × 214 mm
2 000 kr

mittuppslag
5 000 kr

2:a & 3:e
omslagssidan
2 500 kr

4:e omslagssidan
5 000 kr

SNT behåller sina låga annonspriser även 2017

Annonsen på årsbasis får dessutom 20 % rabatt

Annonsstopp senast den 1:a i månaden före utgivning

Radannonser: enskilda SNF-medlemmar erbjuds **gratis annons** med högst tre rader
att köpa, sälja eller byta samlarobjekt – kontakta info@numismatik.se

Annonsen som inte är förenliga med SNF:s och AINP:s etik avböjs

Innehåll SNT 7 • 2017

ARTIKLAR OCH NOTISER

	SID.
Sedlarna på slottet – Slott som dekoration på sedlar	152–156
SNF:s årsmöte 2017 i Norrköping	157–159
Kejslerligt godkännande av ryska mynt 1796	160–161
Göteborgs Numismatiska Förenings jubileumsmedalj 2018	162–163
Träpöletter från järnbruket i Seglingsberg	164–165
Stockholms Myntklubb – aktiv med auktioner i ny lokal	166
Mynt i Mellansverige – MiM	166
Sänkt medlemsavgift i SNF 2018!	169

FASTA RUBRIKER

PERSONALIA. Josef Hackl 1930–2017	163
AUKTIONER & MÄSSOR.	166
LOKALA NUMISMATISKA FÖRENINGAR & MYNTKLUBBAR I SNF.	167
PRESSKLIPP 1868. En märklig gåfva	167
LÄSTIPS.	167
SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS BOKBUTIK.	168

OMSLAG

Del av sedel om 100 kronor utgiven av Stockholms Enskilda Bank 1876 bara några år efter att denna valör införts 1873. I bakgrunden ses Kungliga Slottet i Stockholm som ritats av Nicodemus Tessin den yngre. Det uppfördes efter att Slottet Tre kronor brann ner 1697. Hit till slottets mer än sexhundra rum flyttade kung Adolf Fredrik med sin familj år 1756. Om detta slott och andra slottsbyggnader avbildade på sedlar berättar Magnus Widell i artikeln på sidorna 152–156.

FOTO: KMK.

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

KANSLI OCH REDAKTION

Banérgatan 17 n b
11522 Stockholm
Tel. 08 - 667 55 98
Måndagar
kl. 10 - 12 och 13 - 16
info@numismatik.se

Plusgiro 150007 - 3
Bankgiro 219 - 0502
Svenska Handelsbanken

CHEFREDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE

Monica Golabiewski Lannby
monica@numismatik.se

PRENUMERATION

200 kr / år (8 nr)
Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt
Kom ihåg att
meddela adressändring!

SNT trycks med bidrag från
*Gunnar Ekströms stiftelse för
numismatisk forskning* samt
*Sven Svenssons stiftelse för
numismatik*.

Redaktionen ansvar inte för ej beställt
material. Texter och bilder i SNT lagras
elektroniskt och publiceras som pdf på
föreningens hemsida. Den som sänder
material till SNT medger detta.

Register över alla artiklar och
notiser i SNT 1977 – 2016 finns i
sökbart pdf-format på hemsidan.

TRYCK

Pipeline Nordic AB
ISSN 0283-071X

HÖSTEN 2017

Föreningens aktiviteter

Våra medlemmar är varmt välkomna till SNF:s föreningskvällar. De är med få undantag förlagda till sista onsdagen i månaden, vår och höst. Vi ses både i samband med föredrag och under enklare former, alltid med ämnet numismatik. Passa på att botanisera i vårt numismatiska bibliotek innan samvaron, öppet från cirka 16.00. Se SNF:s hemsida: www.numismatik.se/2om_oss/biblioteket.php

NÄR VI ÄNDÅ PRATAR SEDLAR.

100-kronorssedeln här intill introducerades 1965 och trycktes till 1985. På framsidan ses Gustav II Adolf i välkänd profil och på baksidan regalskeppet Vasa med dekorativa detaljer från skeppet. Gustav II Adolf stupade som bekant i strid den 6 november 1632 i Lützen. Det ståtliga skeppet hade snöpligen sjunkit fyra år tidigare, den 10 augusti 1628. För att ytterligare stryka än till 1600-talet föreställer bandet med vattenmärken rikskanslern Axel Oxenstierna. Denna sedelserie om fyra sedelvalörer tillägnades fyra sekler. På deras respektive framsida ses Gustav I Vasa för 1500-talet, Gustav II Adolf 1600-talet, Gustav III för 1700-talet samt Gustav VI Adolf 1900-talet. Först 1976 representerades 1800-talet av Karl XIV Johan på en 1000-lapp. När 500-lappen kom 1985 valdes återigen en kung från 1600-talet, Karl XI, ett val som väckte upprörda känslor. Men inget slott i sikte. Om sådana får ni läsa här i SNT i detta nummer.

DECEMBER

6 Julfest

Plats Banérgatan 17

18.00 Föreningens traditionella julfest med glögg, lussekatter och julgodis. En mindre julauktion kommer att genomföras med enklare material ur Sven Svenssons samlingar. Någon förteckning sänds inte ut i förväg. Kontant betalning vid auktionstillfället. Hjärtligt välkomna!

VÅRENS BEGIVENHETER

meddelas i senare nummer samt på föreningens hemsida!

Medlemsavgifter i Svenska Numismatiska Föreningen från 2018:

Vuxen 200 kronor per år.

Junior 100 kronor per år.

Utomlands boende 375 kronor per år.

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Adress: Banérgatan 17 n b, Stockholm. T-bana Karlaplan; buss 4, 44, 76
Kansliet är öppet: måndagar kl. 10 - 12 & 13 - 16
Kansliet är stängt: midsommar - 1 september; jul- och nyårshelgerna
Hemsida: www.numismatik.se
SNT finns på Facebook

SEDLARNA PÅ SLOTTET

– Slott som dekoration på sedlar

Av Magnus Widell

Sedlarna på slottet, eller snarare tvärt om, *slott på sedlar*, handlar denna text om. Under större delen av 1900-talet pryddes våra svenska sedlar av kungar. Men även slott har då och då fått dekorera våra betalningsmedel av papper.

På vår nya 100-kronorssedel som kom ut för ett år sedan finns skådespelerskan Greta Garbo avbildad på sedelns framsida. Baksidan visar stockholmsmotiv och bland dessa vårt nuvarande kungliga slott. Bild 1.

Stockholms slott

Detta är ett av Europas största och mest levande slott! Kungliga slottet i centrala Stockholm är H. M. Konungens officiella residens och väsentliga delar av monarkins representation äger rum där. Det är även en daglig arbetsplats för kungaparet.

Den nuvarande slottsbyggnaden är ritad av Nicodemus Tessin den yngre och uppfördes på platsen efter att det gamla slottet Tre Kronor hade förstörts i en häftig brand den 7 maj 1697. På grund av det Stora nordiska kriget, som inletts av Sachsen-Polen, Danmark och Ryssland 1700 och tog oerhörda svenska resurser i anspråk, avstannade byggnadsarbetena helt

1709 och återupptogs först 1727, sex år efter krigets slut. Efter Tessins död 1728 färdigställdes slottet under ledning av Carl Hårleman.

Slottet kunde inte tas i bruk förrän 1754, då kung Adolf Fredrik och drottning Lovisa Ulrika flyttade in, men en del invändiga arbeten pågick fortfarande ända fram till 1770-talet. Slottet har mer än sexhundra rum fördelade på sju våningar.

Nu var detta inte första gången som Stockholms slott avbildades på en svensk sedel. När Stockholms Enskilda Bank gav ut privatbankssedlar avbildades upptill på andra oktroyens 100 riksdaler riksmünt (årtal 1872) samt tredje oktroyens 1000-, 100- och vissa 50-kronorssedlar (med årtal 1876) en vy över Stockholm med kungliga slottet. Stockholms Enskilda Banks 100 riksdaler riksmünt av år 1872 och 100 kronor av år 1876 trycktes av *National Bank Note Co.* i New York. Valörerna 1000 kronor och 50 kronor 1876 trycktes hos *Bradbury, Wilkinson & Co Ltd* i England. Bild 2.

Kalmar slott

Kalmar Enskilda Bank avbildar Kalmar slott på sedlar från fjärde oktroyens.

Slottet är beläget på Slottsholmen vid Slottsfrjärden. Alltsedan slottet började uppföras vid 1100-talets slut har det spelat en avgörande roll i Sveriges historia. Under Knut Eriksens tid byggdes en kastal, ett runt befästningstorn. Magnus Ladulås lät på 1280-talet uppföra en försvarsborg runt kastalen, som då blivit slottets kärntorn. Kalmar slott ansågs tillsammans med Tre Kronor, Viborgs slott och Älvsborgs fästning vara ett av Sveriges fyra viktigaste fästnen, som höll upp landet.

För Kalmar Enskilda Bank var det naturligt att på 1890-talet lyfta fram en av stadens främsta symboler och avbilda slottet på dess sedlar. Sedlarna trycktes i London hos *Bradbury, Wilkinson & Co.* Bild 3.

Örebro slott

En annan svensk stad med ett imponerande slott är Örebro. Så även Örebro Enskilda Bank valde en bild av slottet på vissa av sina sedlar. Slottsbilden placerades på 10-kronorssedelns baksida med årtalen 1882, 1893 och 1896. *Waterlow & Sons Ltd* i London tryckte endast privatbankssedlar för Örebro Enskilda Bank och blott två gånger, 1882 samt 1893,

1 a–b. Nuvarande 100-kronorssedeln vars baksida visar Kungliga slottet i Stockholm. 133×66 mm.

2. Stockholms Enskilda Bank, 100 kronor 1876, återger på sin sedel Stockholms slott i stadsvyn. 150×133 mm.

och bara 10-kronorssedlar. Tiokronorsvalören 1896 är tryckt hos Jacob Bagges tryckeri i Stockholm. Bild 4 a-b.

Örebro slott är beläget på en holme i Svartån i Örebro. Det uppfördes ursprungligen som försvarsborg, sannolikt vid mitten av 1300-talet. Byggherre var troligen kung Magnus Eriksson. Under hertig Karls tid byggdes borgen om till ett renässansslott. Ytterligare ombyggnationer har

ägt rum under årens lopp. Den senaste större exteriöra förändringen ägde rum 1897–1901, då det slott vi ser i dag skapades, ett vasaslott i en historieromantisk stil. Murarna av natursten togs fram, sydvästra och nordvästra tornen höjdes. Sten från trakten högs till nya portaler, bland annat med förebild från Vadstena slott. Ritningarna för ombyggnaden gjordes av arkitekt Thor Thorén. För att markera slottets medeltida för-

3. Kalmar slott på 10-kronorssedeln 1894 från Kalmar Enskilda Bank. 134×74 mm.

svarstorn byggdes en trappstegsformad gavel på fasaden i väster.

Under 1990-talet restaurerades slottets båda övre våningar under ledning av arkitekt Gunnar Mattsson i syfte att återskapa interiörernas renässanskaraktär. Han ritade också ombyggnaden av nordvästra tornet som år 2001 öppnade för utställningar. En rad viktiga riksdagar och möten har ägt rum på slottet. Sedan 1764 fungerar slottet som residens för landshövdingen i Örebro län.

Västerås slott

Västerås slott finns med i en stadsvyn på privatbankssedlar från Mälare-Provinsernas Enskilda Bank. Slottet avbildas till vänster och till höger ses domkyrkan på de högre valörerna som utgavs under första oktroyen. Valörerna 50 riksdaler banko och 33 ½ riksdaler banko med årtalen 1847 samt sedelvalörerna 500 riksdaler riksmünt, 100 riksdaler riksmünt och 50 riksdaler riksmünt med årtalet 1856 avbildar Västerås slott.

Sedlarna med årtalet 1847 har en bild på slottet med fyra våningar, precis som nu. Stadsmotivet på sedlarna från 1856 visar en betydligt enklare bild på slottet. Dessutom verkar det vara en våning för lite, eller så är delar av byggnaden skymd och ger ett fel perspektiv. Bild 5-6.

Även tredje oktroyens högre valörer, 500 riksdaler riksmünt, 100 riksdaler riksmünt och 50 riksdaler riksmünt med årtalet 1867 har samma slottsbild som på sedlarna från 1856. Sedlarna från 1847 är tryckta av C. A. Broiling. Mälareprovinsernas Enskilda Bank blev den första som lät trycka sina sedlar utomlands. Sedlarna med årtalet 1856 trycktes i England. Även om tryckeriets namn inte är utsatt på sedlarna anges i *Platbärzdis Sveriges sedlar* (1965) att det är fastställt av bankens arkiv att sedlarna trycktes hos *Bradbury & Evans, Whitefriars*, i London. Sedlarna från 1867 är tryckta av Jacob Bagges tryckeri.

Västerås slott är beläget intill Svartåns mynning och var under vasatiden kungligt residens fram till 1638. Redan under 1200-talet blev

4 a–b. Örebro Enskilda Bank, 10 kronor 1896
med Örebro slott på baksidan. 135×74 mm.

Västra Aros en viktig utseppningshamn för Bergslagen och tillsammans med bland annat Stockholm blev det en av de främsta städerna i Mälardalen. Ett starkt fäste behövdes som skydd och som residens för kungens fogde. Ett kärntorn byggdes vid Svartåns utlopp. Tornet hade fyra våningar och den översta var en skyttevåning.

Borgen byggdes ut i omgångar och erövrades 1522 av Gustav I Vasa. På 1600-talet påbörjades en renovering av slottet. År 1736 skadades slottet vid en brand och all inredning från vasatiden förstördes.

Efter branden 1736 fick arkitekt Carl Hårleman uppdraget att återställa det utbrända slottet. Hårleman byggde till en fjärde våning och renässanskaraktären med tinnar och torn försvann helt. Arbetet blev klart under 1750-talet och nu har slottet 1700-talsprägel. Slottet fungerade, liksom andra slott och fästingar, också som fängelse. De sista fångarna lämnade slottet 1857. Den mest kände fången på slottet var Erik XIV som fördes hit 1573 och satt här till följande år. Under 1800-talet gjordes en del inre förändringar och under 1920-talet genomfördes en restaurering av slottet.

5. Mälare-Provinsernas Enskilda Bank, 33 $\frac{1}{3}$ riksdaler banko 1847,
med Västerås slott till vänster i stadsvyn.
170×143 mm.

6. Mälare-Provinsernas Enskilda Bank, 50 riksdaler riksmünt
1856, med en "enklaare bild" av Västerås slott till vänster.
152×135 mm.

7. Skiss till beredskapssedeln på 5 kronor från 1939. Baksidan visar slottet Tre Kronor. 120×70 mm.

8. Beredskapssedel på 5 kronor framtagen 1952–1953. Framsidan visar ett porträtt av Esaias Tegnér. På sedelns baksida slottet Tre Kronor. 120×70 mm.

9. Vid mitten av 1980-talet planerade Riksbanken en ny serie sedlar för beredskapsbruk. 50-kronorsvalörens baksida visar bilden av slottet Tre Kronor. 120×70 mm.

Utan slottsmotiv

Ett antal enskilda banker har dock inte använt sig av ett slottsmotiv även om det kanske legat nära till hands med ett sådant. Tänker bland annat på Wadstena Enskilda Bank. Stadens mest kända byggnad, slottet i Vadstena, avbildades inte på någon av de tolv olika sedlar som banken gav ut.

Uplands Enskilda Bank har en stadsvy över Uppsala på de högre valörerna 100 och 50 kronor 1874. Stadsbilden domineras dock av domkyrkan och Helga Trefaldighets kyrka, men Uppsala slott finns inte med.

Inte heller Södermanlands Enskilda Bank med huvudkontor i Nyköping utnyttjade Nyköpings slott, Nyköpingshus, som motiv.

Slottet Tre Kronor på beredskapssedlar

Sedlar som har slottsmotiv har tagits fram i Sverige men aldrig kommit i cirkulation. Det gäller så kallade beredskapssedlar som planlades under andra världskriget och den sedleserie som trycktes under kalla kriget i början av 1950-talet.

I november 1939 presenterades bland annat provtryck på 5-kronorssedeln för krigsbruk. Baksidan på denna visar slottet Tre Kronor. Motivet togs emot väl och slottet Tre Kronor i en medaljong omsluten av ornament kom sedan även att pryda 5-kronorsvalörens baksida när Riksbanken lät trycka upp beredskapssedlar i valörerna 5, 10 och 100 kronor som skulle kunna användas vid orostider. Under "kalla kriget" trycktes dessa sedlar i England hos *Thomas de la Rue Ltd* åren 1952–1953. Valö-

10 a–c. Riksbanken förberedde en ny serie beredskapssedlar 1966.

Valören 5 kronor visar Gripsholms slott, 10 kronor återger Vadstena slott och på 100-kronorssedeln finns Kalmar slott. 120×68 mm.

ren 5 kronor trycktes i en upplaga på 26 400 000 exemplar till ett nominellt värde av 132 miljoner kronor.

Tre Kronor var en borg och försvarsanläggning som utvecklades till slott och kungligt residens i Stockholm, enligt traditionen grundat av Birger Jarl vid 1200-talets mitt. Efter 1588 kom anläggningen att kallas Tre Kronor. Slottet förstördes i Slottsbranden 1697 och på platsen uppfördes därefter det nuvarande Stockholms slott. Bild 7–8.

Under det "kalla kriget" förekom en planläggning för att kunna trycka speciella beredskapssedlar. Vid mitten av 1980-talet planerade Riksbanken en ny serie sedlar för beredskapsbruk i enkelt tryckförfarande med valörerna 50, 100 och 1000 kronor. Även nu kom slottsbilden på Tre Kronor till användning då den placerades på 50-kronorsvalören. Bild. 9.

Men dessförinnan hade Riksbanken redan 1966 tagit fram förslag på en ny serie beredskapssedlar i valörerna 5, 10 och 100 kronor. Samtliga föreslagna framsidor visar en bild på ett slott och på baksidan olika näringsgrenar. Valören 5 kronor återger Gripsholms slott och på baksidan jordbruksarbete. Valören 10 kronor avbildar Vadstena slott medan baksidan visar fiskerinäringen. Kalmar slott finns på 100-kronorsvalören medan baksidan återger industri- näringen, symboliserad av en smed i arbete. Bild 10 a–c.

Som av en liten händelse – men noterbart – är att många sedlar som har ett slott avbildat är tryckta utomlands, exempelvis vissa enskilda bankers sedlar och beredskapssedlarna från början av 1950-talet som är tillverkade i London. Även i New York tryckte Stockholms Enskilda Bank sedlar som avbildar slottet i Stockholm.

FOTO: BILD 2, 5–9 KMK
ÖVRIGA: FÖRFATTAREN.

Litteratur

Platbärzdis, A.: *Sveriges sedlar*. Del 3. De enskilda bankernas sedlar 1831–1902. 1965.

Widell, M.: Kungligheter på privatbanks-sedlar. *SNT* 2015:7 s. 156–158.

Widell, M. & Wiséhn, I.: *Sedlar i beredskap*. *Sveriges pengar i kristider*. 2012.

Internet

Wikipedia: Artiklar om Stockholms slott, Kalmar slott, Örebro slott, Västerås slott, slottet Tre Kronor.

SNF:s årsmöte 2017 i Norrköping

Av Curt Ekström
& Jan-Olof Björk

SNF:S ÅRSMÖTE 2017 ÄGDE RUM i Norrköping den 13–14 maj och i likhet med de senaste årens möten hade vi vådrets makter på vår sida – solsken och försommarvärme förgyllde tillvaron. Utöver de numismatiska inslagen erbjöd programmet flera kulturhistoriska upplevelser samt förstås god mat och gemytlig samvaro i numismatikens tecken.

Ett flertal deltagare anlände till Norrköping på fredagen med för de flesta incheckning på Grand Hotell, platsen för årsmötesförhandlingarna och övriga numismatiska aktiviteter. Efter förplägnad på hotellets uteservering fortsatte myntdiskussionerna för några till sena timmen hemma hos norrköpingssonen Roger Jonsson, en tungviktare inom svensk numismatik.

Lördag den 13 maj

På lördagsmorgonen samlades vi utanför Grand Hotell vid Tyska torget för en guidad stadsvandring. Själva torget var under helgen under hög aktivitet med tivoli och cirkus. Guidningen höll sig mera till det historiska Norrköping med informativa men samtidigt lättsamma berättelser om olika platser och tilldragelser. Första anhalt var Hedvigs kyrka vid Tyska torget. Kyrkan har fått sitt namn efter Hedvig Eleonora som invigde den år 1673. När ryska trupper under Stora nordiska kriget 1719 brände ner Norrköping drabbades även Hedvigs kyrka. Kyrkan återuppbyggdes, men den ursprungliga 1600-talsfasaden återställdes först vid renoveringen 1959.

Ordföranden för Norrköpings myntklubb Erik Tretow tillsammans med Ronny Jansson framför Carl Milles staty över Louis de Geer.

FOTO: JAN-OLOF BJÖRK.

Efter att ha passerat det imponerande Rådhuset vid Tyska torget kom vi till S:t Olai kyrka, även den uppbyggd igen efter ryssarnas härjningar 1719. Här fick vi oss till livs berättelsen om den hästskygge Gustav IV Adolfs dramatiska ritt fram till kyrkan i samband med hans kröning till konung år 1800.

Vid Lilla torget i Norrköping står Carl Milles staty över holländaren Louis de Geer (1587–1652) – ”den svenska industrins fader” – som startade upp verksamheter främst för vapentillverkning i Finspång och Norrköping.

Norrköping fungerade härvid även som utskeppningsort. Valkända är likaså vallonbruken i Roslagen grundade på Louis de Geers initiativ.

Stadsvandringen avslutades med ett besök i det närliggande kvarteret Knäppingsborg, ett tidigare industricentrum för alkohol- och snustillverkning, men som nu omvandlats till ett levande köpcentrum med flera restauranger. Mötesdeltagarna serverades en njutbar lunch med lax på Fiskmagasinet.

Tillbaks till Grand Hotell erbjöds mötesdeltagarna tre visningar av numismatiska objekt. För det första hade Norrköpings Myntklubbs medlemmar en utställning av samlingar – Jan Asp-lund med riksdalrar, Erik Tretows varianter av Karl X Gustavs 1 öre sm, Jan Båvemys samling av Karl XII:s nödmynt med en skriven sammanställning, samt Rune Rydbergs lokalmünt, medaljer med mera. En informativ och trevlig utställning.

Magnus Wijk, som ansvarar för MISAB:s auktioner på internet, hade rest ner till Norrköping på lördagen för bland annat visning av objekten till den 6:e nätauktionen, som skulle äga rum på söndagen. Här erbjöds ett stort urval av intressanta objekt, främst av svenska mynt. Nätauktionerna är ett utmärkt komplement till MISAB:s traditionella auktioner.

Inför den traditionella årsmötesauktionen, den 171:a i ordningen, visades de 98 auktionsobjekten från Sven Svenssons samling – svenska mynt, till stor del besittningsmynt, samt medaljer, polletter och två övri-

SNF:s myntauktion nr 171 på Grand Hotell.

FOTO: JAN-OLOF BJÖRK.

Mötesdeltagarna utanför Löfstad slott lyssnande på guiden.

FOTO: JAN-OLOF BJÖRK.

ga objekt. Auktionskatalogen var som vanligt professionellt sammanställd av Dan Carlberg och Magnus Wijk.

Auktionen sköttes på ett föredömligt sätt av auktionsföräntaren Ronny Jansson. Flera objekt gick högt över utgångsbuden – rekordet var nr 27, Karl XI:s taler 1673 präglad i Wismar, som nådde priset 33 000 kr + 10 % inropsavgift, jämfört med utropspriset 5 000 kr. Totalt blev klubbat pris närmare tre gånger utropspris.

Den föremålsgrupp som var av högst klass var tvivelsutan polletterna. Och av dessa förtjänar två att belysas lite extra i detta årsmötesreferat. Naturligtvis rör det sig om ett par dalapolletter. För den ovigvige var det endast de åsatta minimipriserna som skvallrade om att vi under denna auktion sålde ett par riktiga kanoner till polletter. Vi tänker då dels på nr 64 i katalogen som avser Avesta Koppar- och järnverk med valören 1/8 dagsverke, av koppar, *se foto*. Av referenslitteraturen (Stiernstedts *Beskrifning öfver Svenska Kopparmynt och polletter*, I–II, 1871–1872) framgår att polletten är slagen efter år 1657, då myntmästaren Marcus Kock avled, och under hans söners, Isak och Abraham Kock, myntmästartid 1658–1669. Efter det sistnämnda året användes nämligen icke längre myntmästartmärket med en uppåtriktad pil i en sköld. På privat hand känner expertisen till två exemplar, varav det här aktuella är i bättre kvalitet än Börje Rådströms som såldes på MISAB auktion 7. Om någon

Polletter nr 64 och 68 i SNF:s auktionskatalog nr 171, 13 maj 2017.

FOTO: MAGNUS WIJK.

undrar sålde det för moderata 13 000 kr + inropsavgift till en samlare, passande nog från Dalarna.

Den andra polletten är visuellt av det mer oansenliga slaget men ack så sällsynt. Vi syftar självklart på Stora Kopparbergs gruva och bergslags pollett om 1 carolin och präglad i näver! *Se foto* i denna artikel och nr 68 i auktionshäftet. Enligt referensskribenten Stiernstedt tillhör polletten *”den andra sorten till Stora Kopparbergs-lagen hänförliga penningpolletter”*. De andra av denna sort utgavs till 4 respektive 1 öre sm. Stiernstedt skriver vidare att: *”Tillkomsten av dessa tre slags polletter kan lätt förklaras deraf, att då plåtmyntningen afstannade 1691 och ej förr än 1709 åter*

begynnade, samt äfven kopparskilje-myntningen hvilat från 1686 till 1707, i Stora Kopparbergs-lagen likasom i det öfriga landet skulle råda stor brist på penningar ...”

Av denna första rangens raritet känner vi endast till detta exemplar i privat ägo. Den ene av författarna har dock sett ett exemplar beskrivet i en förteckning över en samling numismatiska föremål. Det rör sig om en anonym handskrift från senare delen av 1700-talet. Vem vet – det kanske rör sig om samma exemplar som såldes på vår auktion nu i maj 2017? Hur som helst, polletten betingade 18 000 kr jämte 10 % i inropsavgift som köparen från södra Småland fick erlagga. Måhända ett högt pris för en pollett men ett facilt belopp för en högklassig kulturhistorisk klenod av yttersta sällsynthet!

De efterföljande årsmötesförhandlingarna, under ledning av ordförande Jan-Olof Björk och sekreterare Ingemar Svenson, följde den stadgenliga dagordningen med huvudpunkterna verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning, styrelsens ansvarsfrihet samt val av styrelsemedlemmar. Ledamoten Christer Skaring lämnade styrelsen efter sin mandatperiod och in trädde den dittills varande suppleanten Lars Eriksson som ordinarie ledamot. Han i sin tur ersattes av den nytilträdde suppleanten Roger Svensson.

Christer Skaring tilldelades SNF:s förtjänstmedalj för sitt långvariga

och gedigna arbete som ledamot och kassaförvaltare. Av årets elva ”40-åringar” – personer som belönas med SNF:s guldnål för 40-årigt hedersamt medlemskap i föreningen – var endast en närvarande, Per-Göran Carlsson. I sammanhanget kan nämnas att Per-Göran växt upp samt bott en stor del av sitt liv i just Norrköping. Hans far startade Norrköpings Numismatiska Förening år 1958, en förening som senare gick upp i Samlarförbundet Nordstjärnan under namnet Samlarklubben Carolinen. Nuvarande Norrköpings Myntklubb bildades under tidigt 1970-tal. *

Den intresserade kan naturligtvis gå in på SNF:s hemsida, <http://numismatik.se/index.php>, och ta del av det kompletta och justerade årsmötesprotokollet. Under fliken ”OM OSS” och ”Årsmöten” finns de senaste årens protokoll utlagda i digital form (pdf-format).

Efter årsmötet vidtog för den nyvalda styrelsen ett konstituerande styrelsemöte under vilket posterna i styrelsen fördelades för det kommande verksamhetsåret. Således ersatte Lars Eriksson den nyligen avgångne Christer Skaring på den tunga posten som kassaförvaltare. I övrigt skedde inga förändringar jämfört med föregående år. Detta innebär att ordförandeklubban handhas av Jan-Olof Björk och vid dennes förhinder av Roger Lind. Den viktiga sekreterarposten bekläds av Ingemar Svenson. Ronny Jansson är som klippt och skuren för sin klubbmästarsyssla.

Hur övriga, icke stadgeenliga, arbetsuppgifter fördelades mellan ledamöterna/suppleanterna, såsom programsekreterare, bibliotekarie, säkerhetsansvarig etc., framgår av föreningens hemsida. Titta under fliken ”OM OSS” och ”Styrelse”.

Kvällen avslutades med en välsmakande festmåltid på Grand Hotells restaurang – en uppskattad tillställning kryddad med allehanda numismatiska diskussioner.

SNF:s ordförande Jan-Olof Björk tilldelar Christer Skaring föreningens förtjänstmedalj.

FOTO: CURT EKSTRÖM.

Söndag den 14 maj

Söndagens program bjöd på ytterligare kulturhistoriska evenemang genom besök vid Johannisborgs slottsruin och Löfstad slott.

Byggnationen av Johannisborgs slott påbörjades år 1614 av hertig Johan, men varken slottet eller den omgivande starka befästningen var färdigbyggda vid hans bortgång 1618. Slottet blev klart först år 1639. Den femhörniga befästningen på 130 000 kvadratmeter och plats för 3 600 man var ämnad att hindra fientliga anfall från kusten. Tyvärr var den så förfallen år 1719 att den inte kunde stoppa ryssarnas angrepp mot Norrköping och nerbränning av staden. Däremot kom man att använda sten och tegel från slottet och befästningen för att återuppygga stadens nerbrända hus. Vad som finns kvar av Johannisbergs slott med befästning, och som vi fick se vid besöket, är endast posttornet samt den vidsträckta ängen med tre av bastionvallarnas fem hörn.

Löfstad slott, vackert beläget ungefär en mil sydväst om Norrköping, uppvisar en imponerande serie adelsläkten, som genom ingiften varit

dess ägare. Ursprungligen byggdes slottet 1630–1660 av greve Axel Lillie, en framgångsrik fältmarskalk under Gustav II Adolf, Kristina och Karl X Gustav. Släkten Lillie förvaltade slottet fram till 1711 då Magnus Julius De la Gardie genom ingifte tog över, varefter Axel von Fersen den äldre på samma sätt 1752 blev dess ägare.

År 1750 drabbades slottet av en eldsvåda, denna gång inte anlagd av ryssarna utan startade i köket i en av flyglarna, som ödelades liksom huvudbyggnaden. Nuvarande exteriör och interiör är alltså från Axel von Fersens tid. Axels son, med samma namn, är känd som den franske drottningen Marie Antoinettes älskare och för att ha blivit lynchad efter det falska ryktet att han varit inblandad i kronprins Karl Augusts död 1810. Hans syster Sophie gifte sig med Adolf Ludvig Piper år 1777, vars släkt fram till 1926 var ägare av Löfstad slott. Slottet är numera ett museum, som visas för allmänheten under sommarsäsongen.

Denna historia föredrogs mötesdeltagarna av den kunniga guiden under rundvandringen i slottets många välinredda rum med imponerande bok- och tavelksamlingar. Vi fick även ta del av en mindre mynt- och medaljsamling, vilken kanske inte helt kom till sin rätt i det ganska mörka rummet.

Besöket avslutades på slottets värds hus med en lunch bestående av rosamarinbakad fläskytterfilé. SNF:s ordförande Jan-Olof Björk delade därvid ut föreningens hedersgåva ”Ekorren” till de personer ur Norrköpings myntklubb som tillsammans med SNF arrangerat årsmöteshelgen, nämligen ordförande Erik Tretow, Jan Båvemyr, Rune Rydberg och Roger Jonsson.

SNF ber att få framföra ett varmt tack till dessa personer för ett lysande årsmötesarrangemang.

* Se Per-Göran Carlssons egen notis i SNT 2004:8 sidan 191.

Kejserligt godkännande av ryska mynt 1796

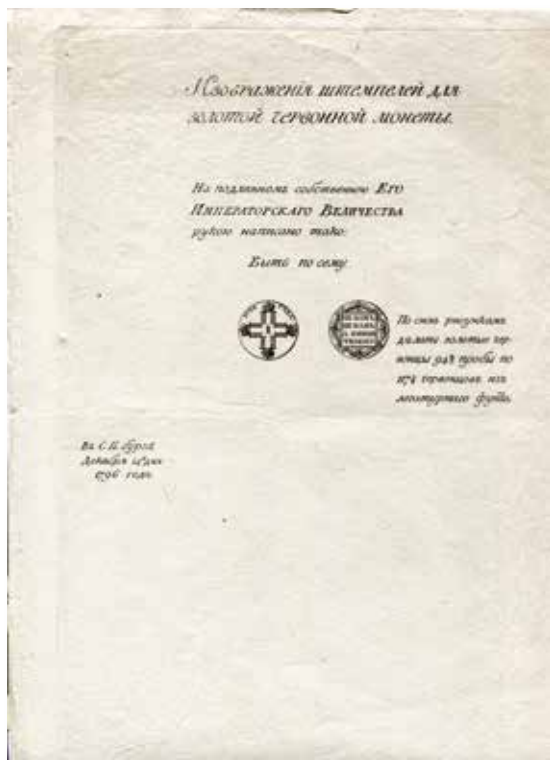
Av Per-Göran Carlsson

Sverige var ett föregångsland vad gäller att etablera en tidig tradition av administrativ "ordning och reda" i statsförvaltningen. Det började med Gustav I Vasas nyorganisation av svenska fogdeväsendet, dess uppbořdsuppgift bland skattskyldiga samt dithörande befogenheter att kontrollera vilka skattebelopp som skulle betalas, indriva desamma och bestraffa avvikelser eller underlåtelse att betala.

Axel Oxenstierna vidareförädlade den statsapparaten med ett allt vidlyftigare organisationsschema med etableringar av förvaltningar, länsinstanser, departement och kanslier för varjehanda offentliga ansvarsärenden inklusive ekonomiska förvaltningar av allmänna skattemedel. Därmed accelererade under 1600-talet informationsbehovet till allmänheten för att genomdriva en skyldighet hos medborgare och affärsföretag att hålla sig informerade och följa de ålagda skyldigheterna som staten meddelat, likväl som staten skulle meddela allmänheten de förmåner staten bistod med. Kungliga beslut meddelades i form av förordningar och instruktioner, som trycktes och distribuerades ut över landets alla administrativa länscentraler och förvaltningar samt kyrkorna, vilka ålades meddelandeplikt under söndagens mässor. Därav medborgarnas kyrkoplikt!

Från 1500-talets tidiga trevande dokumentation av förhållandena och den administrativa instruktionen och styrningen ökade de ömsesidiga kraven mellan staten och medborgarna om systematisk ordning. Detta kul-

minerade under 1680-talet, då kyrkan ålades arkivplikt av de tryckta förordningarna så att allmänheten även efter uppläsning och anslag på kyrkporten kunde läsa sig till och kontrollera vad som från tid till annan var aktuellt och gällande. De med allt större frekvens utfärdade förordningarna samt uppdateringar och revisioner skapade en strid ström i postgången och mottagande församlingskyrkor och andra instanser. Det blev till slut gängse ordning att låta binda in dessa tryck i kronologiska samlingsband som underlättade sökningen och referensläsningen.

Guldenhet 1796. Präglingsbild av det rena guldmyntet. Översatt: Enligt officiellt undertecknat beslut av Imperiets Kejsare som följer: Ska utföras enligt dessa teckningar för att mynta En Chervonits i guld enligt prov 94 och $\frac{2}{3}$ finhet motsvarande 117,5 chervonits per enhet pund. Så ska ske. St. Petersburg 14 december 1796.

Häri genom meddelades också de nyheter som berörde myntväsendet, utgivande av mynt, sedlar och obligationer, växelkurser samt förhållanden rörande förfalskningsverksamhet och pollettväsendet. Under 1700-talets första hälft utgavs till och med ett antal med kopparstick illustrerade förordningar, som visar hur en del av folkets nya koppar- och silvermynt, motstämplar av plåtar samt kontributionsverkets sedlar såg ut.

I ett internationellt perspektiv såg omvärlden på Sveriges administrativa ordning med förundran och beundran. Alla hade sina praktiska

Kopek 1796. Präglingbild av silvermyntet. 5 valörer.
Översatt: Enligt officiellt undertecknat beslut av Imperiets Kejsare som följer: Ska utföras enligt dessa teckningar för att mynta 10 kopek silvermynt, enligt prov 83 och $\frac{1}{2}$ finhet motsvarande 14 rubler per pund. Så ska ske.
St. Petersburg 14 december 1796.

Kopek 1797. Präglingbild av kopparmyntet. 4 valörer.
Översatt: Enligt officiellt undertecknat beslut av Imperiets Kejsare som följer: Ska utföras enligt dessa teckningar för att mynta 2 Kopparkopek, 1 Kopparkopek, 1 Silverdenga, 1 Kopparpolushka.
St. Petersburg 14 december 1796.

SKANNAD AV MGL

problem att utöva skattekontroll och indrivning. Sverige agerade i mångt och mycket förebyggande och exemplariskt, inte minst för att säkerställa statens berättigade inkomster. Detta gjorde Sverige till en stormakt och bidrog till en märkbar uthållighet att finansiera och logistiskt hantera allt som hade med utländsk krigsföring och förvaltning av de svenska besittningarna att göra. Det som under framgångarnas glansperiod från 1560 till 1750-talet var Sveriges administrativa och ekonomiska fördelar och kontrahenternas nackdelar växlade sedan, då resten av det civiliserade Europa kom ikapp Sveriges förmåga.

När man studerar tidens europeiska bevarade numismatiska tryck och böcker, inklusive växelböcker med illustrationer och proklamationer av

nya mynt och företeelser, finner man de första spåren av och referenser till skrivna myntförordningar redan under medeltiden. Under sent 1400-tal uppträder de första tryckta sådana förordningar. Centraleuropa tillhörde pionjärerna (nuvarande Österrrike och de sydtyska staterna). Därefter visar Danmark också upp en del tryck in på 1500- till 1600-talen, jämsides med Sverige. I Sverige verkar dessa tryck ha fått mest spridning och även bevarats i större utsträckning.

Ryssland

När det gäller Rysslands administrativa utveckling under 1700-talet återstår en del att förstå och tolka. Det är därför av intressant betydelse att de i denna artikel avbildade trycken framkommit och nu kan dokumenteras.

De tre bladen i folioformat förefaller vara utgivna separat och som lösblad. De har inte spår av att ha varit inbundna eller att ha ingått i något känt större verk. Som sådana är det intressant att se hur man åtminstone i liten upplaga bemödade sig att väl illustrera de mynt som i koppar, silver och guld fått kejsarligt godkännande att präglas och utges. De tryckta tillkännagivandena ska därmed också förstås att allmänheten skulle godta dessa i allmän cirkulation.

För benägen hjälp med översättning från ryska till engelska av originaldokumenten tackar jag Kateryna Ilchenko. Artikelförfattaren tackar också Monica Golabiewski Lannby och Carina Bergman för att ha kontrollerat Vitterhetsakademiens biblioteks eventuella bestånd av motsvarande liknande tryck.

GÖTEBORGS NUMISMATISKA FÖRENINGENS JUBILEUMSMEDALJ 2018

UNDER 2018 firar Göteborgs Numismatiska Förening (GNF) sitt 75-årsjubileum. Föreningen startade den 11 november 1943 på initiativ av Eric Svärdskog som underavdelning till Svenska Numismatiska Föreningen. Av föreningens stadgar framgick att man siktade på att stimulera samlandet. Efter ett antal år – 1960 – upphörde GNF att vara en del av SNF och bildade en självständig enhet.

Föreningen har en omfattande verksamhet och på allmänna möten varje månad under terminerna hålls föredrag i numismatiska ämnen på i stort sett varje möte. Den traditionen inleddes tidigt och pågår fortfarande. Snart sagt alla världens ledande numismatiker har gästade GNF under åren.

Rolf Sandström, som varit ordförande i föreningen under flera år, har skrivit historik över verksamheten både 1973 och 2003. Således är föreningens historia dokumenterad för tiden 1943–2003 i Göteborgs Numismatiska Förenings småskrifter nr 7 och 25. Under nästa år kommer Rolf även att dokumentera perioden 2003–2018 i en ny småskrift.

GNF har en återkommande tradition att fira jubileer med att ge ut medaljer. Den första medaljen – som inte var knuten till något jubileum – gavs ut 1965 och visar på åtsidan ett plåtmynt och på fränsidan en stiliserad återgivning av Karl IX:s dubbelriksdaler från 1610 med motiv från Göteborg. Medaljen utfördes av Marinella Filippini som var verksam i Göteborg. Under 1973, till 30-årsjubileet, utgavs en medalj utförd av Gunvor Svensson Lundkvist med motiv av en fartygsstäv och mynt som uppstår ur havet. Till 50-årsjubileet 1993 präglades en medalj skapad av Marinella Filippini med motiv på Skansen Lejonet och Ostindiefararen

GNF 75 år. Förlaga i gips. Medaljens diameter blir 56 mm.

KONSTNÄR OCH FOTO: ANNIE WINBLAD JAKUBOWSKI

Göteborg, som då höll på att byggas. Och 2003, då föreningen uppnådde sin 60-årsdag, präglades en jetong som var en replik av Gustav II Adolfs riksdaler från Augsburg 1632.

Då nu föreningen fyller 75 år har avtal slutits med *Annie Winblad Jakubowski* om att modellera en medalj som minne av jubileet.

Åtsidans text består av en nedre omskrift GÖTEBORGS NUMISMATISKA FÖRENING och i mitten inskriften 75 år. Motivet utgörs av fyra av stadens mest kända statyer. I mitten dominerar Carl Milles *Poseidon*, som möjligen skulle ha varit klar till göteborgsjubileet 1923. Det som fanns då var en provisorisk springbrunn i gips. Men 1927 kom det slutliga brunnskaret på plats. Poseidon själv avtäcktes på sin plats på Götaplatsen 1931. Till vänster återfinns *Gustav II Adolf* som står staty på Gustaf Adolfs torg. Den utfördes av göteborgskonstnären Bengt Erland Fogelberg och kom på plats 1854. Det skedde inte utan vissa förhinder. Det första exemplaret gick till havets botten utanför Helgoland 1851 och ett nytt exemplar fick beställas.

Till höger om Poseidon visas *Bältespännarna* utförd av Johan Petter Molin. Statyn står i Kungsparken – numera Bältespännarparken – mitt emot Stora Teatern. Den levererades 1862, men uppställningen fick anstå till våren 1863 för att man skulle slippa sätta upp den i tjälen.

Till höger på sin kampanil utanför Sjöfartsmuseet står *Kvinna vid havet* av Ivar Johnsson. I folkmun kallas den oftast för Sjömanshustru, vilket kan sägas vara en missuppfattning, då Johnsson själv föreställde sig kvinnan som en sjömansmoder. Statyn fick sin höga placering 1933, försenad av en byggkonflikt. Sjöfåglar och vågor kompletterar motivet. Statyerna är placerade på medaljen utan hänsyn till hur de i verkligheten är uppställda i staden.

Fränsidan hyllar samlandet. En hand som håller föreningens emblem (ett göteborgsmynt) på det sättet alla mynt skall hållas av en samlare – mellan tummen och pekfingeret. Omskrift upptill: 1943–2018.

Annie Winblad Jakubowski (AWJ) är en av Sveriges främsta medaljkonstnärer. Passande nog är hon

född i Göteborg men är verksam i Stockholm. AWJ har utfört en del medaljer av numismatiskt intresse, som medaljen över Sven Svensson och en medalj till minne av Julius Hagander. Hon har även formgivit och skulpterat ett antal jubileumsmynt, bland annat den randiga enkronan från 2009 som minner om att det var 200 år sedan Finland skildes från Sverige. AWJ har på senare år skapat framstående medaljer som den över Raul Wallenberg, en belöningsmedalj för Handelshögskolan i Göteborg, Assar Lindbeck-medaljen samt den medalj som åtföljer Mandelgrenpriset. Kungliga Hovet är en av hennes uppdragsgivare.

Fakta och beställning

Medaljen, som numreras, präglas i 925/1000 silver, diameter 56 mm, vikt cirka 80 gram. Den säljs genom subskription fram till 31 december 2017 och präglas enbart i det antal exemplar som beställs. GNF kommer att reservera fem exemplar för att utgöra belöning för särskilt berömvärt arbete för föreningen.

Medaljen beställs genom att betala in 1950 kr per styck till föreningens pg 187277-9. För dem som inte själva hämtar medaljen tillkommer porto 100 kr. Leverans beräknas ske under mars/april 2018.

Se också annonsen i förra numret av SNT.

Bo Gustavsson

Artiklar av Josef Hackl i SNT

1986:3 s. 54: En medalj av Karl Goetz med svensk anknytning.

1987:7 s. 204–210: En reliefmedalj i brons föreställande Gustav II Adolf.

1989:1 s. 4-6: Kommentar till "käppryttarna" på Nürnberg-mynt till minne av freden 1650.

1990:2 s. 34–35: Bernhard av Sachsen-Weimar.

1991:1 s. 9–11: En minnesplakett över Gustav II Adolf.

1992:6 s. 156: Kristoffer av Bayern. Ny medalj.

1998:4 s. 94: Gnadenpfennige.

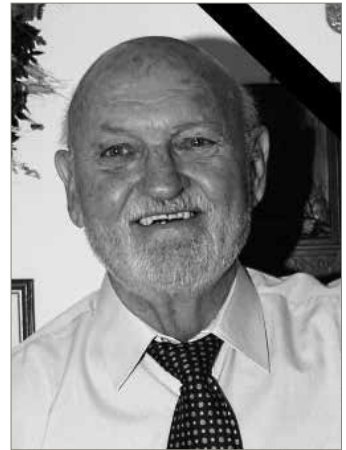
Josef Hackl 1930–2017

En Sverigevän och framstående tysk numismatiker har i början av året lämnat oss för alltid. Författaren till dessa rader och hans hustru hade känt honom och hans Anika Panzer i mer än trettio år och haft glädjen att ta emot dem vid flera tillfällen, såväl i Strängnäs som i Kristianstads utkanter i våra bostäder.

Josef föddes 6 november 1930 i dåvarande Steingrün i Egerland men fördrevs med andra sudettyskar när området tillföll Tjeckoslovakien år 1945. Han kom med tiden att bosätta sig i München och Marquartstein (Oberbayern). Han var utbildad som verktygsmakare och arbetade som sådan åren 1950–1953 i Västerås, där han lärde sig svenska. Det var normalt för oss att tala tyska, men jag använde mig ofta av svenska språket när vi brevväxlade, varigenom mina grammatikfel inte avslöjades så uppenbart ...

Tidigt intresserade sig Josef för numismatiken och blev nog så kompetent som amatörförfattare och som ivrig samlare, välkänd i många amatörcretsar, en uppskattad föredragshållare. Han grundade med andra intresserade år 1990 *Münzverein Neumarkt / Oberpfalz* och var dess ordförande de fyra första åren, blev hedersledamot år 2000. Därtill var han känd och verksam i föreningar som SNF, *Bayrische Numismatische Gesellschaft*, *Münzkunde Nürnberg* och riksföreningen *Deutsche Numismatische Gesellschaft*. Den sistnämnda berömda Eligiuspris är han den ende som tilldelats två gånger "för utomordentliga numismatiska arbeten", nämligen 1986 och 1988.

Josef reste mycket, ofta med sin Anika, gärna med intresserade samlarkollegor. Som redan nämnts sågs vi många gånger i Sverige. När kungaparet invigde det nya Kungl. Myntkabinettet på Slottsbacken fann jag honom bland de inbjudna. Han slapp uppleva dess flyttning från sina fina lokaler som just nu pågår som bäst.

Josef Hackl 1930–2017.

FOTO: ANDREAS MEYER.

Som författare har han lämnat betydande bidrag, såväl i Tyskland som i SNT. Han ordnade flera utställningar i sitt hemland. Gustav II Adolf och hans tid intresserade honom mycket. Modern medaljkonst lög honom också varmt om hjärtat och särskilt uppmärksammade han den finske mästaren Kauko Räsänen (1926–2015), av vars verk han skapade en komplett samling (den har hamnat i Münchens myntkabinett). Räsänen utförde två medaljer över Josef Hackl, båda presenterade av undertecknad i SNT 1991:1 s. 20–21 och 2001:2 s. 40–41.

Josef träffade ofta konstnären och hade i likhet med mig goda kontakter, trots att man måste ha hjälp av en tolk. Tillsammans med Dietrich O. A. Klose skrev han 2011 en utomordentlig monografi över Räsänen och hans livsverk (på tyska med sammanfattning på finska, som jag anmälde i SNT 2012:7 s. 158–159, ill.). Det är en tröst att ha den i bokhyllan nu när vi inte längre kan brevväxla över numismatikens glädjeämnen (och sorger).

Josef Hackl fördes till den sista vilan på katolska kyrkogården i Marquartstein den 28 januari.

Lars O. Lagerqvist

Båda sidor av samma pollett gällande 1 K (kanna) från Seglingsbergs bruk. Det svarta lacksigillet går tillbaka på en blypollett från 1700-talets första hälft.

Troligen 1800-tal. Mått: 37×55 mm, vikt 4,20 gram.

KMK, SS 15 944.

FOTO: FÖRFATTAREN.

Träpolletter från järnbruket i Seglingsberg

VID KOLBÄCKSÅN I VÄSTMANLAND anlades betydande järnbruk under Gustav II Adolfs och drottning Kristinas regeringstider, bland andra Seglingsbergs bruk 1642, en halvmil norr om Ramnäs, och på åns östra strand Fermansbo hammarsmedja från 1610 som inlemmades i bruket.

Den ena stämpeln på polletten som visas här ovan kan ha sitt ursprung i en blypollett från 1700-talet. På träpollettens ena sida ses brukets lachsigill med omskriften SEGLINGSBERGS

BRUK, nederst ett ornament. I mitten ses ett träd under en adlig krona och på sidorna initialerna JA, vilka troligen står för ägaren på 1730-talet, Johan Adlerberg alternativt Jöran Adlerberg (fram till 1780).

Seglingsbergs och Fermansbos bruksstämpel visar ett träd under adlig krona mellan J och A. Seglingsberg ägdes vid denna tid av nämnda hovrättsrådet Johan Adlerberg och efter hans död 1740 av sonen Olof Adlerberg. Denne avled emellertid

redan året därpå och ägandet övergick då till Johans brors sonson Jöran Adlerberg. På 1600-talet hade bruket en tid ägts av myntmästaren Marcus Kock och senare av hans son Isak, adlad med namnet Cronström.

Det svarta sigillet på vad vi kan kalla åtsidan är fäst på en träplatta och liknar den ovan nämnda blypolletten som Stiernstedt beskriver så här (1872):

”Åts. Under en adlig krona är ett träd mellan två sexuddiga stjerner. Allt inom en perlkrets vid kanten. Fråns. 4 mellan en halfmåne och sammanbundna JA. Allt omslutet af två lagerqvistar. Vid kanten en perlkrets.”

Ingen omskrift anges. Blypolletten tillhörde den i numismatiska kretsar välkända myntsamlaren Olof Hallborg. När Stiernstedt beskrev den uppgav han att bruken då hörde till Erik Öbergs dödsbo men det bör ha varit Viktor Öberg. Träpolletten som visas här nämner han inte.

Polletten har i senare auktionskataloger förts till 1800-talet. En uppgift finns om att årtalet 1808 kunnat tydas på ett exemplar av en rund pollett som har sigillet med dalpilar. På träplattans övre del ses inbränt ”1 K”, vilket gissningsvis på en brukspollett innebär måttet 1 kanna, som i sin tur borde ha gällt en dryck av något slag. Brännvin fanns som uttagsvara

Seglingsbergs bruk några år innan det lades ner 1907.

FOTO: A. A. KARLSSON, OMKRING 1904. TEKNISKA MUSEET.

Seglingsbergs gamla bruksstämpel visar ett välklippt träd under en adlig krona, däromkring initialerna J A.

Omskriften lyder:
SEGLINGSBERGS BRUK.
Förstorad från träpolletten.

Seglingsbergs bruks dryckespolletter av trä med lackstämplar, beskrivna av Börje Rådström

SS 15943. Rund, Ø 36 mm, 1,59 g. Åts.: Brukets sigill i svart lack. Fråns.: Med bläckskrift i skrivstil: *I. jungfru* (jungfru) *bränvin*. Sigillet visar två korslagda pilar med krona i övre pilvinkeln och fembladiga blommor i sidovinklarna och i pilvinkeln nedtill 1.

SS 15944. Den här publicerade.

SS 15945. Avlång, 46,5×30 mm, 3,35 g. Åts.: Brukets sigill (som SS 15943) i svart lack, däröver måttet ½ inbränt. Fråns.: Med bläckskrift i skrivstil: *Bränvin*.

SS 15946. Rund, Ø 29,5 mm, 2,62 g. Åts.: Brukets kontorssigill i rött lack. Inom pärlring ett krönt träd mellan J och A, däromkring mellan två släta ringar i omskrift SEGLINGSBERGS BRUK. Fråns.: Inom refflad ring AP i rött lack. (Som 15944.)

SS 15947. Rund, Ø 31 mm, 2,83 g. Brukets sigill i svart lack (som 15943 och 15945). Fråns.: Rött lacksigill med adelskrönt vapen (sköld), varunder bokstäverna S. N. F. Polletten gällde för ½ kanna dricka.

på brukens magasin. En kanna motsvarar 2,62 liter och en jungfru, på en annan pollett, 8,2 centiliter.

Vänder vi på träplattan ses ett rött lacksigill med bokstäverna A.P. inom strålring. Vad dessa står för är okänt i dag, men de torde tillhöra någon representant för bruket. På den uppenbart handgjorda träpollettens ena sida ses brukets officiella stämpel och på den andra har personen "A.P." stämplat in sina initialer, kanske som en kontramarkering för att bekräfta dess giltighet. Inte omöjligt är den till och med egenhändigt tillverkad av honom eller henne.

Denna speciella pollettyp från Seglingsberg finns avlånga som denna eller små runda träplattor, endast något större än själva sigillet. Auktionsförsäljningar visar på ett par varianter. I KMK:s samlingar finns ytterligare andra som överförts till museet ur Sven Svenssons samlingar. Bestämningar av dessa, tidigare obeskivna polletter, och anteckningar om detta har gjorts av Börje Rådström.

Baron Vilhelm Tersmeden och hans son Fabian Tersmeden på Ramnäs arrenderade Seglingsberg från 1872 – och som köptes av dem ett par år senare – av Viktor Öbergs dödsbo för att bygga blåsugn, masugn och bessemerverk. Seglingsbergs bruk lades ner 1907.

INKU:s Auktion 117 berättas om en kvinna i Västerås-trakten som i slutet av 1970-talet använde träpolletter för att göra fyr i spisen. Ett fåtal polletter räddades undan elden tack vare några numismatiskt intresserade personer. Två polletter hamnade i Anders Frösells samling och såldes vidare efter hans bortgång. Fem exemplar har varit i Sven Svenssons ägo under tidigt 1900-tal och finns nu i Kungl. Myntkabinettets systematiska pollettsamling. Ytterligare ett fåtal har setts i auktionssammanhang.

Trä och lack, näver och papper är lättförgängliga material och få polletter av sådana har bevarats till i dag. Trots att träpolletter av det här slaget använts som fnöske och försvunnit i braser känner vi ändå till ett tiotal bevarade i varierande kvalitet. Seglingsbergs träpolletter var nog inte alls så sparsamt förekommande på sin tid, trots deras speciella utformning.

Polletter med lacksigill ser vi annars på klippta delar av spelkort. Spelkort var spänstiga och starka. Så småningom ändå uttjänade kunde de utnyttjas på många sätt, till exempel för att skapa polletter. Spelkortspolletter är

Matpollett av papper från Forsbacka järnbruk i Valbo socken, Gästrikland. I det röda lacksigillet ses bokstaven B. Möjligen 1860-tal. 99×49 mm. KMK.

FOTO: FÖRFATTAREN.

kända framför allt från 1800-talet. Utfärdarens lacksigill förekommer även på andra papperspolletter, som den här intill avbildade som gällde för mat på ett annat järnbruk, Forsbacka bruk i Gästrikland.

Monica Golabiewski Lannby

Referenser

MISAB 7, 2012, nr 384 och 385.
MISAB 11, 2014, nr 528.
MISAB 18, 2016, nr 837, 838, 839.
Numismatiska klubben i Uppsala. Auktion 117. Anders Frösells pollettsamling 28 mars 2009, nr 406, 407.
Stiernstedt, A. W.: *Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter*. 1872 s. 131–132.

Wiséhn, I.: En matpollett från Forsbacka bruk. SNT 2011:3 s. 57.

STOCKHOLMS MYNTKLUBB aktiv med auktioner i ny lokal

ÅR 2016 FLYTTADE STOCKHOLMS MYNTKLUBB från sina trångboddade lokaler i Nybohov, Liljeholmen, till sin nya klubblokal i centrala Sundbyberg, nämligen *Vasagatan 9, Bällstahof* ("banan-huset", i folkhumorn). Man når dit lätt med allmänna frekventa kommunikationer, och även parkering finns i direkt anslutning. Det är en stor ljus lokal i markplanet som föreningen hyr för sina klubbmöten var tredje tisdag (från kl. 18, då auktionsvisning börjar, kl. 19 övrigt program och auktion) varje månad utom juli och augusti.

Mötena är en vital samlingsplats för byten, diskussion, visning av kvällens auktionsobjekt samt numismatiska kåserier och liknande. I samma lokal har klubben också Öppet Hus (kl. 11–14) lördagen före varje klubbmöte, då också den kommande tisdagens auktionsobjekt visas.

Under hösten 2017 påbörjas också "lärdomsstunder" som innebär visning, diskussion och praktiskt erfarenhetsutbyte kring den svåra "konsten" att kvalitetsbedöma mynt, förstå numismatisk terminologi, inblickar i hur myntmarknaden fungerar, etc. Samtalen leds av Per-Göran Carlsson

– klubbens auktionskoordinator, författare till auktionslistorna och auktionist – som öser ut sitt erfarenhetsförråd till såväl nybörjare som andra intresserade. Klubbens verksamhet bedrivs ideellt, man bjuder på kaffe och tårta.

Stockholms myntklubb har en mycket aktiv auktionsverksamhet enligt utarbetade auktionslistor. Klubbens medlemmar kan inlämna och bjuda på dessa auktioner, som brukar omfatta 125–150 objekt. Uppnådda priserna är som regel marknadsmässiga (eftersom slutköparna ofta är samlarna) och attraherar sedan en del år mycket bra inlämningar (Örtengren, Hedberg, Kjell "Hammaren" Johansson med flera). Köparna betalar klubbpris medan inlämnaren får betala tio (10) procent för täckande av kostnader för klubbens hyra, tryck och porto för distribution av auktionslistor, fika och dylikt.

Välkommen på ett gästbesök, samt bli gärna medlem! Ytterligare information på hemsidan, googla Stockholms Myntklubb:

www.stockholmsmyntklubb.se

Per-Göran Carlsson

Mynt i Mellansverige – MiM

I BÖRJAN AV 2000-TALET initierade en grupp myntklubbar i Mälardalen en gång per år ett organiserat gemensamt vårligt auktionsevenemang för sina medlemmar med roterande värdskap.

Sedan dess har detta populära initiativ vidgats och omfattar nu *de sju klubbarna i Stockholm, Sigtuna, Uppsala, Strängnäs, Eskilstuna och Katrineholm samt Falun/Borlänge*, vilket föranlett grupperingen att omtolka sin förkortning MiM till **Mynt i Mellansverige**.

Evenemanget är självkostnadstäckande och går i stafett med en "organisationsklubba" som lämnas över till kommande värdförening. Den 17 mars 2018 är det numismatiska Klubben i Uppsala som drar i trådarna. Respektive klubb brukar allokera 70–100 objekt vardera till en gemensam auktionslista omfattande 600–700 nummer som administreras av värdklubben.

Varje klubb har sitt eget administrativa nav som samlar in medlemmars auktionsobjekt, beskriver, kvalitetssätter och åsätter startpriser. Vid auktionstillfället har numera en god och smidig ordning successivt utarbetats för kassahantering/redovisning och utlämning av inropade objekt.

På så sätt underlättas exponering av ett mycket blandat sortiment numismatika till en större krets auktionsdeltagare samtidigt som man får tillfälle att under en gemytlig catering-lunch-buffé samt kaffestunder träffa långväga myntvänner, småhandla sinsemellan och prata "numismatiskt strunt" – nog så viktigt!

Per-Göran Carlsson

AUKTIONER & MÄSSOR

- 11/11 Myntauktion, Myntkompaniet, Stockholm
- 18/11 SFHV, auktion nr 76, Stockholm
- 9/12 Myntauktion, Frimärks-
huset, Stockholm

2018

24-25/3 MISAB, Stockholm

Jimmy Häggqvist,
COLLECTIA AB,
är ny sekreterare i
**Sveriges Mynthandlars
Förening**

Tel.: 0430 – 507 43
måndag – torsdag 13.00 – 15.00

E-post: info@collectia.se
www.mynt.nu/smf/

NUMISMATISKA FÖRENINGAR & MYNTKLUBBAR I SNF

Alingsås Numismatiska Förening
Roslagsgatan 27
441 57 Alingsås

Falu-Borlänge Myntklubb
www.fb-myntklubb.se

Göteborgs Numismatiska Förening
www.gnfinfo.se

Halmstads Myntklubb
Öringe 111
312 91 Halmstad

Kalmar Myntklubb
www.kalmarmyntklubb.se

**Katrineholm Flen Vingåker
Myntklubb**
www.kfvmymt.se

Myntklubben Skilling Banco
www.mksb.se

Nola Myntklubb, Örnsköldsvik
www.infoom.se/nolamymntklubb

Norrköpings Myntklubb
www.norrkopingsmyntklubb.se

Numismatiska klubben i Uppsala
www.nku.nu

Samlarföreningen Klave
Oskarsgatan 12
331 41 Värnamo

Samlarklubben Numis
www.numisskelleftea.se

Sigtuna Myntklubb
www.sigtunamymntklubb.se

Stockholms Myntklubb
www.stockholmsmyntklubb.se

Strängnäs Myntklubb
strangnasmyntklubb.wordpress.com

Svenska Pollett-föreningen
www.pollett.se

Södra Dalarnas Myntklubb
medlem.spray.se/sdmyntklubb

Vetlanda Numismatiska Förening
Ölandsgatan 7
574 37 Vetlanda

Villstadortens Myntklubb
Hedvägen 4
314 33 Hyltebruk

Westerbergslagens Myntklubb
Flatenbergsvägen 4
777 34 Smedjebacken

*Ändringar och tillägg?
Kontakta: info@numismatik.se*

PRESSKLIPP 1868

En märklig gåfva

har till Carolinska läroverkets i Örebro myntsamling blifvit lemnad af dr G.W. Gumælius. Den består i en under nr: 22 af "Stockholms Banco" (Palmstruckska banken?) den 18 Oktober 1667 utfärdade transport-sedel å "Ett hundrade Dal. Sölf Mynt", "af Banco-Commissarier och Bookhållare attesterat; Såsom och med thet thertil förordnade Banco-Sigillet verificerat".

Af transportererna synes, att den gått genom flera händer, hvilka till en början ej allenast med namnteckning, utan ock med sigill tecknat transporten, sedermera endast med namnteckning. Ett par, tre gånger har den åter ingått till "Bancen" och derifrån ånyo blifvit utlemnad. Ibland dem, som transporterat sedeln, förekomma Reinholt Palmstruck, Excell. Biörneklou, Thobacks-Comp. m.fl. Sedeln är tryckt på ett folioblad.

Notis i Nerikes Allehanda 1868

Lunds Mynthandel

Köper och Säljer
Byter och Värderar

Mynt och Sedlar
Tillbehör och Litteratur

Lagerlista finns på
www.lundsmynthandel.se

Klostergatan 5, 222 22 Lund
tel. 046 - 14 43 69
butik@lundsmynthandel.se

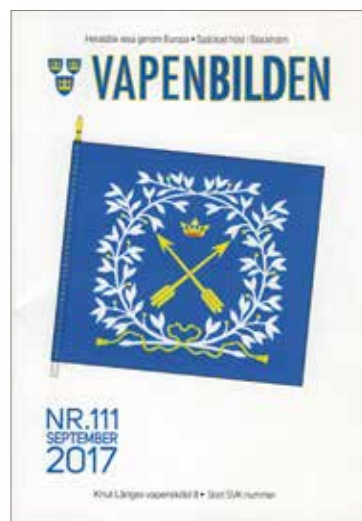
Strandbergs Mynthandel & Aktiesamlaren AB

Värderar, köper och säljer
mynt, ordnar, medaljer, aktiebrev,
sedlar, äldre handlingar m.m.

www.strandbergs-mynt.se

Hantverkargatan 36
112 21 Stockholm
Tel. 08 - 611 01 10

LÄSTIPS

Lars O. Lagerqvist: Knut länge – igen. Mats Persson: Knut Länges vapen än en gång. *Vapenbilden* 2017:111 s. 6 respektive s. 8–11. Se också *Vapenbilden* 2016:107 med samma mynttema.

Bli medlem i

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Stiftad 1873

Årsavgiften är
250 kronor för 2017
200 kr för 2018

Som medlem får du
Svensk Numismatisk Tidskrift
som utkommer med
åtta nummer per år

info@numismatik.se

Svenska Numismatiska Föreningens Bokbutik

Numismatiska Meddelanden (NM)

- NM XVI. 1905. *Konung Gustaf I:s mynt beskrifna af T. G. Appelgren*. 10 kr (20 kr)
NM XVIII. 1908. Bl.a. Lilienberg, V. E.: *Om svenska mynt och myntvården*. 10 kr (20 kr)
NM XXX. *Numismatiska Meddelanden XXX*. 1965. 30 kr (40 kr)
NM XXXII:1–2. Ehrensvärd, U.: *Medaljgravören Erik Lindberg 1873–1966*. 1974, 1988. 125 kr/st (170 kr/st)
NM XXXIII (Tillägnad Bengt Thordeman). 1983. 100 kr (150 kr)
NM XXXIV. 1983. 100 kr (150 kr)
NM XXXV. *Studies in Late Anglo-Saxon Coinage*. 1990. 150 kr (225 kr)
NM XXXVI. Nathorst-Böös, E. & Wiséhn, I.: *Numismatiska forskare och myntsamlare i Sverige fram till 1830-talet*. 1987. 145 kr (190 kr)
NM XXXVII. *Festskrift till Lars O. Lagerqvist*. 1989. 50 kr (50 kr)
NM XXXIX. Tingström, B.: *Avesta Myntmuseum*. 1995. 200 kr (250 kr)
NM XLI. *Nulla dies sine linea*. Festskrift till Ian Wiséhn. 2001. 200 kr (200 kr)
NM XLII. Hesse, B.-O.: *Svensk Numismatisk Bibliografi intill år 1903*. 2004. 160 kr (160 kr)

Smärre skrifter

4. Wallén, L.: *Riksgälden. Den svenska statsskulden 1697–1834*. 1985. 25 kr (35 kr)
7. Widell, M.: *Militärpolletter*. 1998. 100 kr (100 kr)
8. Lagerqvist, L. O. m.fl.: *Medaljer utgivna 1873–1998. Belöningar, fonder och stipendier. Hedersledamöter och korresponderande ledamöter. Stadgar*. 1998. 50 kr (50 kr)
9. *Lars O. Lagerqvists medaljfond*. 1999. 100 kr (100 kr)
10. Carl Snoilsky. *Skalden som samlade mynt och böcker*. 2004. 50 kr (50 kr)
11. *Samlaren Sven Svensson. Alla dessa mynt*. Red.: G. Wahlquist. 2005. 100 kr (150 kr)
12. Elfver, F. (red.): *Johannes Loccenius. En skrift om en lärd man i 1600-talets Sverige*. 2014. 100 kr (100 kr)
13. Törngren, S.: *Mitt liv i numismatikens underbara värld*. 2010. 50 kr (100 kr)

Monografier

- Rundberg, J.: *Den svenska örtugsmyntningen under Kristoffer av Bayern till Sten Sture den äldre, ca 1440 till 1470-talets slut. En stampstudie*. 2005. 250 kr (350 kr)
Rundberg, J.: *Den svenska örtugsmyntningen under Albrekt av Mecklenburg (1364–1389). En stampstudie*. 2011. 250 kr (350 kr)
Svensson, R.: *Renovatio Moneta. Brakteater och myntningspolitik i högmedeltidens Europa*. 2012. 250 kr (350 kr)
Myntstudier. Festskrift till Kenneth Jonsson. Red.: T. Talvio & M. Wijk. 2015. 250 kr (350 kr)

Andra utgåvor

- Ekström, C. m.fl. (red.): *Samlad Glädje 2009*. Numismatiska klubben i Uppsala 1969–2009. 200 kr (200 kr)
Golabiewski Lannby, M.: *Pengar i folkmun och mynt i seder, bruk och poesi*. 2000. 75 kr (100 kr)
Karlsson, Y.: *Sasanian Silver Coins*. 2015. 300 kr (350 kr)
Larson, P. (red.): *Numismatiska axplock. En jubileumsbok*. Myntklubben Skilling Banco 1969–2009. 150 kr (150 kr)
Larson, P.: *Ryska droppar. Den ryska myntningen 1350–1700*. Kungl. Myntkabinetet. 2006. 50 kr (50 kr)
Malmer, B.: *Den Svenska Mynthistorien. Vikingatiden ca 995–1030*. 2010. 250 kr (350 kr) Sänkt pris!
Myrberg, N.: *Ett eget värde. Gotlands tidigaste myntning, ca 1140–1220*. 2008. 200 kr (200 kr)
Nordisk Numismatisk Årsskrift. Ny serie, 1. 2015. 250 kr (250 kr)
Ord med mening. Festskrift till Jørgen Steen Jensen 1. november 1998. 50 kr (50 kr)
Törngren, S.: *Kristinas ettöringar av koppar. Variantförteckning m.m.* 1991. 50 kr (50 kr)

Register

- Wiséhn, E.: *SNT. Register 1972–1982*. 1986. 45 kr; Wilén, A.: *SNT. Register 1983–1992*. 1994. 45 kr
Golabiewski, D.: *SNT. Register 1993–2002. Ämmes-, titel- och författarregister för hela perioden*. 2004. 50 kr (75 kr)
Holmberg, K. (red.): *Register över Numismatiska Meddelanden I–XL. Utgivna av SNF 1874–1995*. 1998. 50 kr (75 kr)

* Pris inom parentes gäller icke medlemmar i SNF. Porto tillkommer.

Böckerna säljs direkt hos
Svenska Numismatiska Föreningen
på Banérgatan 17, Stockholm
Öppettider:
se redaktionsrutan här i SNT
Kan också beställas:
tel. 08–667 5598 eller
info@numismatik.se

Sänkt medlemsavgift i SNF 2018!

Årsmötet i Norrköping den 13 maj 2017 beslöt att medlemsavgiften ska sänkas.

En av de frågor årsmötet har att ta ställning till enligt föreningens stadgar är "fastställande av årsavgiften för det närmast följande året".

Föreningen har en god ekonomi. För 2016 beslutade därför styrelsen att subventionera helårsabonnemang för auktionskataloger från MISAB. Relativt få medlemmar utnyttjade detta erbjudande, varför erbjudandet inte återupprepades 2017. Till årsmötet 2017 föreslog styrelsen i stället en avgiftssänkning som kommer alla medlemmar till del. Årsmötets beslut blev att bifalla styrelsens förslag.

Ny medlemsavgift blir därför 200 kronor per år (tidigare 250). Juniorer betalar 100 kronor per år (tidigare 125 kronor). Utrikes boende betalar 375 kronor per år. Att avgiften för utrikes boende inte sänks motiveras av ökade portokostnader för utskick av Svensk Numismatisk Tidskrift.

Årsmötets beslut gäller från och med 2018.

Ingemar Svenson,
sekreterare SNF

Skarabé Mynt & Guld AB

köper och säljer
MYNT, SEDLAR
och MEDALJER
Föremål från antiken

Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031 - 135 088
skarabe@telia.com - www.skarabe.eu
Öppet: Vardagar 10 - 18

hastur.fi

- polletter
- rederimärken
- medaljer
- knappar
- exonumia

hastur.fi

Myntauktion

9 december 2017

med bl a samling medeltid
inkl örtugar Kalmar, Åbo och 1512

Frimärkshuset

Skandinavisk Filateli AB

Humlegårdsgatan 13, 114 46 STOCKHOLM

08-661 74 50

www.frimarkshuset.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt Sedlar Medaljer
Ordnar Nålmarken

Öppetider:
Vardagar 10.00 – 18.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08-411 50 81
Fax. 08-411 52 23

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46
Box 5132 • 102 43 Stockholm
Tel. 08-662 62 61
Fax 08-661 62 13

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR
MEDALJER • ORDNRAR

Lagerlista över svenska personmedaljer
och numismatisk litteratur

www.nordlindsmynt.se

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Olympiska föremål

Vasagatan 42
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07

Öppet: måndag – torsdag 11-13

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är en sedan 1973 etablerad sammanslutning av för närvarande 21 mynthandlare i flera olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige.

Genom samarbete med de övriga medlemmarna vill varje mynthandlare förbättra och utöka sina tjänster.

BESO UR & ANTIK AB

Bertil Svensson
Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031 – 13 94 84
besour@telia.com
www.besour.se

COLLECTIA AB

Box 43
312 24 Knäred
Tel. 0430 – 507 43 (mån – tors 13 – 15)
info@collectia.se
www.collectia.se
Kontaktperson: Jimmy Häggqvist

HAMRIN & SVAHN MYNT AB

Sjöberg 1
147 91 Grödinge
Tel. 08 – 732 66 86, 070 – 212 64 55
christian.hamrin@telia.com

JOAKIMS MYNT & SEDLAR

Södra Långvägen 17 A
443 39 Lerum
www.joakimsmyntochsedlar.se

KARLSKRONA MYNTHANDEL AB

Hantverkaregatan 11
371 35 Karlskrona
Tel. 0455 – 813 73
lennart@mynt.nu
www.mynt.nu

RUNE LARSSON MYNTHANDEL

Stora Brogatan 14 / Box 98
503 06 Borås
Tel. 033 – 41 03 15

LUNDS MYNTHANDEL

Klostergatan 5
222 22 Lund
Tel. / fax 046 – 14 43 69
butiken@lundsmynthandel.se

J. MELIN MYNT

Koltrastvägen 23
373 32 Nätraby
Tel. 0455 – 155 99
melinmynt@hotmail.com

MITQALCOINS

Klas Johnsson
Box 5078
141 05 Kungens kurva
info@mitqalcoins.se
Tel. 070-610 10 73

HB MYNTINVEST CORONA

Ö. Storgatan 20
611 34 Nyköping
Tel. 0155 – 28 63 25
corona-coin@swipnet.se
www.coronamynt.se

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46 / Box 5132
102 43 Stockholm
Tel. 08 – 662 62 61, fax 08 – 661 62 13
info@nordlindsmynt.se
www.nordlindsmynt.se

NILSSONS MYNTHANDEL

Box 12
896 21 Husum
Tel. 076 – 113 22 07
nilssonsmynthandel@hotmail.com

NUMIKON

Stefan Jonasson / Ticalen Mynthandel
Stureplatsen 3
411 39 Göteborg
Tel. 031 – 20 81 11
numikon@comhem.se

PECUNIA MM HB

Östra Märtnsgatan 19
223 61 Lund
Tel. / fax 046 – 25 21 19
mattsson.g@telia.com

J. PEDERSEN MYNTHANDEL

Norra Strandgatan 30 / Box 1320
251 13 Helsingborg
Tel. / fax 042 – 12 25 28
pedersen.mynt@telia.com
www.jpetersen.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Regeringsgatan 6 / Box 16 390
103 27 Stockholm
Tel. 08 – 411 50 81, fax 08 – 411 52 23
www.selinsmynthandel.se

SKARABÉ MYNT & GULD AB

Drottninggatan 10
411 14 Göteborg
Tel. / fax 031 – 13 50 88
skarabe@telia.com
www.skarabe.eu

STRANDBERGS MYNTHANDEL

& AKTIESAMLAREN AB
Hantverkargatan 36
112 21 Stockholm
Tel. 08 – 611 01 10, fax 611 32 95
info@aktiesamlaren.se
www.aktiesamlaren.se
www.strandbergs-mynt.se

TICALEN MYNTHANDEL

Stureplatsen 3
411 39 Göteborg
Tel. / fax 031 – 20 81 11
numikon@comhem.se

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

Vasagatan 42
111 20 Stockholm
Tel. 08 – 411 08 07, fax 08 – 21 21 96
www.hwmynt.se

AB WIJK ANTIK

Flisvägen 5
743 94 Skyttorp
Tel. 070 – 368 08 07
info@wijk.se

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

Sjöberg 1 • 147 91 Grödinge • Tel. 08 – 732 66 86 • 070 – 212 64 55
www.mynt.nu/smf/

MYNTAUKTION

Stockholm lördag 11 november 2017

Ett urval av vad som bjuds ut:

1 daler 1545
Svartsjö

1½ mark 1562

16 öre 1562

1 daler 1573/69

1 daler 1603

1 taler 1642
Pommern

20 mark 1608

1 taler 1657
Pommern

2½ öre 1661

1 mark 1617

1 dukat 1745/4

5 thaler 1759
Pommern

Bättre mynt och hela samlingar mottages till kommande myntauktioner.

Vi har mycket goda möjligheter att finna köpare till dina objekt eftersom mer än 20.000 kunder i Sverige och utlandet ser varje auktion via vår hemsida och katalogen.

Kontakta oss för en förutsättningslös diskussion!

MYNTKOMPANIET

Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

Tfn: 08-678 32 17

E-post: coins@philea.se

www.myntkompaniet.se

MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

INLÄMNING PÅGÅR

November månad ut tar vi emot material till vårens kvalitetsauktion. Såväl enstaka bättre objekt som hela samlingar är av intresse. Vi har redan ett mycket trevligt auktionsmaterial inlämnat, så mynt som lämnas in kommer i ett starkt och gott sällskap, vilket ger goda förutsättningar för fina resultat.

LITTERATURAUKTION

Under november månad har vi, liksom förra hösten, glädjen att kunna bjuda på en omfattande litteraturauktion. Missa inte chansen att komplettera ditt bibliotek med viktigt referenslitteratur och trevlig läsning.

Ett axplock objekt från internetauktion 7.

Myntauktioner i Sverige AB

Storgatan 10, 342 60 Moheda • Banérgatan 17, 115 22 Stockholm

E-mail: info@myntauktioner.se • Telefon: 08-410 465 65

www.myntauktioner.se